

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 3070/2021
07.06.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., село ..., чији је пуномоћник Владан Пантовић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., село ..., чији је пуномоћник Нермин Ајдиновић, адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 146/21 од 23.02.2021. године, у седници већа одржаној 07.06.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 146/21 од 23.02.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Пазару П 208/18 од 24.04.2018. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев и утврђено да је тужилца, по основу стицања у брачној заједници, стекла право сусвојине да уделом од $\frac{1}{2}$ на помоћном објекту – магацину који се налази на катастарској парцели број .../... уписаној у ЛН ... КО ... и земљишту под објектом и за редовну употребу објекта, што је тужени дужан да призна и дозволи тужилци да своје право упише код надлежне службе за катастар непокретности. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тужилца тражила да се утврди да је по основу стицања у брачној заједници стекла право сусвојине на кући која се налази на кп ... уписана у ЛН бр. ... КО ... и право сусвојине са уделом од $\frac{1}{2}$ на катастарским парцелама: кп. бр. ..., кп. бр. ..., кп. бр. ..., кп. бр. ... број зграде један, кп. бр. ... број зграде два, кп. бр. ..., кп. бр. ..., кп. бр. ..., кп. бр. ..., кп. бр. ..., кп. бр. .../..., кп. бр. .../..., кп. бр. ..., кп. бр. ..., кп. бр. ..., кп. бр. ..., све у КО ..., ближе описане у овом ставу изреке, што би тужени био дужан да призна и дозволи тужилци упис права код надлежне службе за катастар непокретности. У трећем ставу изреке, обавезан је тужени да тужилци накнади трошкове парничног поступка у износу од 43.146,56 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 4242/18 од 11.09.2018. године, ставом првим изреке потврђена је првостепена пресуда у ставу првом изреке, а ставом

другим је преиначена у делу којим је одбијен тужбени захтев, тако што је и у овом делу усвојен тужбени захтев, и ставом трећим изреке одлучено о трошковима поступка.

Решењем Врховног касационог суда Рев 265/19 од 04.06.2020. године одбачена је као недозвољена ревизија туженог изјављена против става првог изреке пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 4242/18 од 11.09.2018., док је наведена пресуда укинута у другом и трећем ставу изреке и предмет враћен другостепеном суду на поновно одлучивање.

Апелациони суд у Крагујевцу је након одржане расправе донео пресуду Гж 146/21 од 23.02.2021. године, којом је ставом првим изреке укинуо првостепену пресуду у ставу другом и трећем изреке. Ставом другим изреке усвојен је тужбени захтев и утврђено да је тужила по основу стицања у брачној заједници стекла право сувојине на кући која се налази на кп ... уписана у ЛН бр. ... КО ... и право сувојине са уделом од $\frac{1}{2}$ на катастарсим парцелама: кп. бр. ..., кп. бр. ..., кп. бр. ..., кп. бр. ... број зграде један, кп. бр. ... број зграде два, кп. бр. ... ..., кп. бр. ..., кп. бр. ... , кп. бр. ... , кп. бр. ..., кп. бр. .../..., кп. бр. .../..., кп. бр. ..., кп. бр. ... и кп. бр. ... и кп. бр. ..., све у КО ..., ближе описане у овом ставу изреке, што је тужени дужан да призна и дозволи тужили да своје право упише код надлежне службе за катастар непокретности. Ставом трећим изреке тужени је обавезан да тужили на име трошкова парничног поступка плати износ од 143.300,00 динара.

Против наведене другостепене пресуде, тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези са чланом 8. ЗПП, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 403. став 2. тачка 3. и члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 18/20), Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, нити су учињене битне повреде одредаба парничног поступка на које је ревизија указала, пошто је другостепени суд у разлозима своје одлуке изнео јасну оцену садржине изведених доказа, на којој је засновао закључак о постојању правно релевантних чињеница.

Према утврђеном чињеничном стању, странке су закључиле брак 1977. године и заједнички брачни живот су започели у селу ... у породичном домаћинству туженог, где је тужила живела са туженим, његовим оцем и сестрама. које су после удаје отишле из домаћинства. Убрзо након заснивања брачне заједнице, тужилац је отишао на привремени рад најпре у ..., затим у ..., а тужила је наставила да живи у породичном домаћинству. У домаћинству је тужила обављала све кућне послове, водила бригу око домаћинства и бавила се пољопривредним радовима, обрађивала имање и чувала стоку. Тужила је родила дете које је преминуло након четвртог месеца живота, а пошто тужени није долазио из иностранства, тужила је отишла код свог оца где је живела неколико месеци током 1982. године и почетком 1983. године. Потом се

тужени вратио из иностранства и засновао заједницу живота са другом женом у току 1982. године, са којом је добио сина 1983. године. Пресудом Окружног суда у Новом Пазару П 74/72 од 23.03.1983. године, разведен је брак странака. Тужени је, од новца који стечен за време трајања брака, купио непокретности у КО ... које су предмет тужбеног захтева (земљиште и породичну стамбену зграду), и то на основу овереног Уговора о купопродаји непокретности Ов .../... од 28.01.1983. године, у коме је као купац означен само тужени. Потом је током 1983. године престала заједница туженог са другом женом и тужилца се вратила код туженог, па су разведени супружници засновали ванбрачну заједницу и наставили заједнички живот. У овој ванбрачној заједници добили су троје деце и то ВВ рођеног ... године, ГГ рођену ... године и ДД рођену ... године. Тужилца, деца странака, син туженог ЂЂ и отац туженог су наставили да живи на новом купљеном имању у селу. Тужени је у току 1988. године поново отишао у ..., а тужилца наставила да живи на купљеном имању, где је сама подизала и васпитавала њихову заједничку децу и дете које је тужени добио у ванбрачној заједници, средствима које је обезбеђивала бавећи се пољопривредом и сточарством, држала краве и продавала млеко, обезбеђивала основне намирнице за децу и издржавала их. За време трајања ове ванбрачне заједнице странака саграђен је помоћни објекат – магацин, који је такође био обухваћен тужбеним захтевом и у погледу ког је у току поступка правноснажно одлучено пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 4242/18 од 11.09.2018. године.

Овако утврђено чињенично стање резултат је оцене доказа изведених од стране другостепеног суда, који је поступио у складу са одредбама члана 383. став 3. и 4. ЗПП. Другостепени суд је закључио да купљене непокретности по закљученом уговору од 28.01.1983. године, у време привременог прекида супружничке заједнице парничних странака, не представљају посебну имовину туженог у смислу одредбе члана 168. став 1. Породичног закона, већ заједничку имовину парничних странака. Тужени није доказао да је спорне непокретности стекао од своје посебне имовине, односно искључиво својим радом и средствима. Предметне непокретности су стечене за време трајања брака, који је трајао од 1977. године до 23.03.1983. године, када је брак формално престао. У истој години када је брак престао, странке су засновале ванбрачну заједницу и наставиле заједнички живот. Ценећи да је тужилца доприносила у стицању спорне заједничке имовине пре закључивања уговора о купопродаји, и да се надаље сама бринула о оцу туженог, заједничкој деци и пасторку, бавећи се пољопривредом и сточарством, обезбеђивала основне потрештине за породицу и децу и издржавала их, другостепени суд је закључио да је допринос тужилце био једнак доприносу туженог у стицању имовине и утврдио да је једнак удео тужилце и туженог у стицању непокретности купљених Уговором о купопродаји непокретности овереним дана 28.01.1983. године, у коме је као купац означен само тужени, а које представљају њихову заједничку имовину стечену за време трајања брака.

По налажењу Врховног суда, ревизија туженог није основана.

Према члану 171. став 1.Породичног закона, имовина коју су супружници стекли радом у току трајања заједнице живота у браку представља њихову заједничку имовину . Према члану 176. став 1. истог закона сматра се да су супружници извршили деобу заједничке имовине ако су у јавни регистар права на непокретностима уписана оба супружника као сувласници на опредељеним уделитема. Ставом 2. истог члана је прописано да се сматра да је упис извршен на оба супружника и када је извршен на

име само једног од њих, осим ако након уписа није закључен писмени споразум супружника о деоби заједничке имовине односно брачни уговор, или је о правима супружника на непокретности одлучио суд. Деобом заједничке имовине у смислу овог закона, сматра се утврђивање сувласничког односно, суповерилачког удела сваког супружника у заједничкој имовини, прописује члан 177.. Чланом 180. наведеног закона је прописано да ако супружници не могу да се споразумеју о деоби заједничке имовине, деобу заједничке имовине врши суд (судска деоба). Код судске деобе претпоставља да су удели супружника у заједничкој имовини једнаки. Већи удео једног супружника у стицању заједничке имовине зависи од његових остварених прихода, вођења послова у домаћинству, старања о деци, старања о имовини, те других околности од значаја за одржавање или увећање вредности заједничке имовине.

Имајући у виду наведене одредбе и чињенице да су спорне непокретности стечене за време трајања брака странака и уписане на једног супружника, овде туженог, а да о деоби споразум није закључен, тужилин захтев за утврђење тековинског удела у правима на непокретностима је основан.

Врховни суд прихвата као правилно становиште другостепеног суда да је у питању заједничка имовина у смислу члана 171. став 1. Породичног закона, који предвиђа да се имовина стечена у браку сматра заједничком имовином и законска претпоставка да су удели супружника једнаки. Правилан је закључак другостепеног суда да су предметне непокретности стечене за време трајања брака из средстава остварених током трајања заједнице живота, будући да су парничне странке биле у брачној заједници од 1977. године, која је прекинута у краћем периоду крајем 1982. године, па до 23.03.1983. године, када је брак формално разведен, те након развода у истој години странке наставиле заједницу живота као ванбрачну заједницу. Код утврђеног да је брачна заједница парничних странака трајала годинама пре стицања предметних непокретности уговором о купопродаји непокретности од 28.01.1983. године и да је иста настављена као ванбрачна заједница и након формалног развода брака, правилан је закључак да су предметне непокретности стечене заједничким радом парничних странака у току трајања заједнице живота, без обзира на чињеницу да су непокретности купљене у време краћег привременог прекида заједнице живота, када је тужила у периоду од пар месеци живела код свог оца, имајући у виду да су непокретности купљене од новца стеченог у току трајања брака и да није реч о трајном прекиду заједнице живота, већ привременом краћем прекиду, након ког су странке успоставиле ванбрачну заједницу и добиле троје деце.

Неосновани су наводи ревизије да предметне непокретности представљају посебну имовину туженог, јер је у поступку утврђено да су непокретности стечене у току трајања брака. Тужени није доказао да предметне непокретности представљају његову посебну имовину, односно да је за кратко време прекинуте брачне заједнице, искључиво својим радом и приходима стекао средства за куповину имања, због чега нема места примени одредбе члана 168. став 2. Породичног закона. Стечена имовина је прибављена из акумулације средстава остварених у току трајања брака и брачне заједнице.

Утврђено је да су оба супружника допринела стицању предметних непокретности, имајући у виду да је у току трајања заједнице живота тужилац радио у Немачкој, а тужила, иако није била запослена, доприносила је радом у домаћинству и

бригом о домаћинству и члановима породице, пословима у сточарству и продајом млека, што њен допринос чини једнаким доприносу туженог. Тужиља је својим радом, ангажовањем и залагањем у вођењу послова породичног домаћинства, омогућила туженом да се радно ангажује и остварује приходе радом у иностранству, тако да су остварени приходи резултат заједничког залагања супружника. Код наведеног, правилан је закључак другостепеног суда да предметне непокретности представљају заједничку имовину стечену у браку и да су удели супружника у стицању једнаки.

Неосновано се ревизијом оспорава правилност утврђеног чињеничног стања наводима да из исказа странака датим у поступку за развод брака у предмету Окружног суда у Новом Пазару П.бр. 74/82 произлази да је брачна заједница прекинута још у августу 1979. године, и да је у питању пропуст суда што то није ценио у овом спору. Чињенице су утврђене на основу доказа изведених у овом поступку, уз образложену оцену доказа и резултата расправљања о чињеницама битним за решавање овог спора. Неосновано је и оспоравање оцене доказа, јер о томе које ће чињенице узети као доказане одлучује суд по свом уверењу, на основу одредбе члана 8. Закона о парничном поступку, коју је одредбу Закона другостепени суд, при оцени изведених доказа, правилно применио.

Из изнетих разлога, оцењено је да ревизија није основана и применом члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић